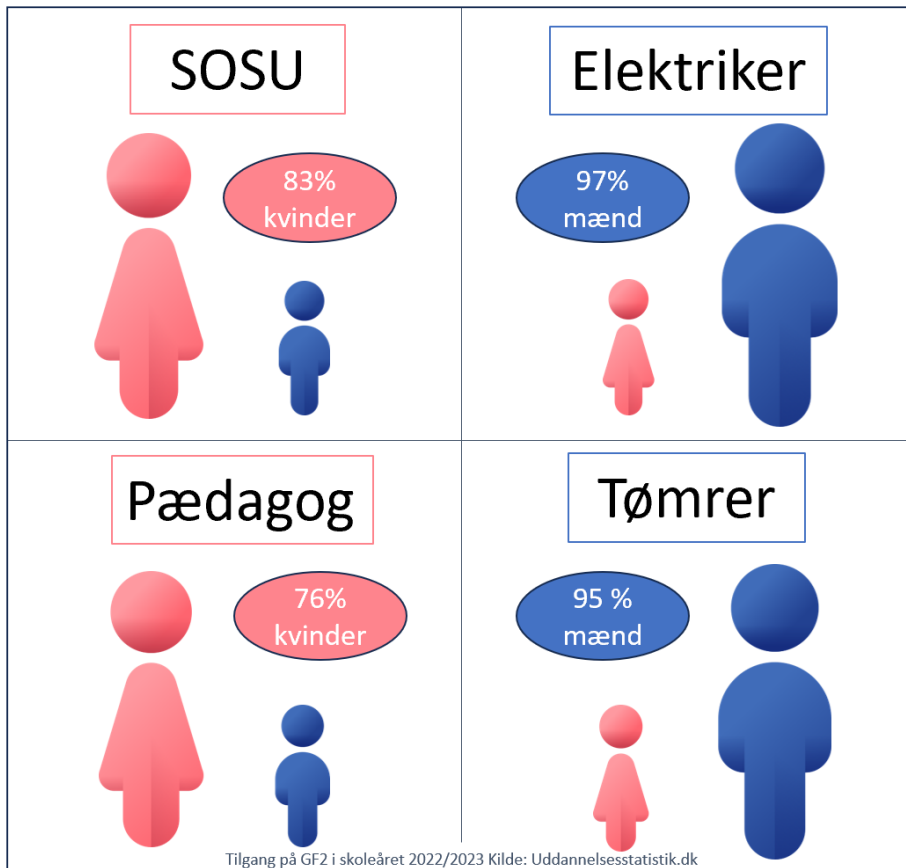

December 2023

DE KØNSOPDELTE ERHVERVSUDDANNELSER

-

KVINDER YDER OMSORG OG MÆND BYGGER TING

Analyse udarbejdet af
Cheføkonom Jens Hjarsbech, kommunikationsrådgiver Frederikke Tholstrup og
analytiker Adam Munk Riis

HOVEDKONKLUSIONER

- 2/3 af erhvervsuddannelserne har en meget skæv kønsfordeling. Dette gælder især inden for omsorgssektoren og områder inden for "Teknologi, byggeri og transport". Det er også de to største uddannelsesgrupper.
- Samlet set er det 64 ud af 97 uddannelser, der har en skæv kønsfordeling, hvor det ene køn udgør mindre end 25 pct. af eleverne.
- Fx består tømrer- og elektrikeruddannelserne, VVS-uddannelsen og smedeuddannelsen næsten udelukkende af mænd med hele 93-98 pct. mandlige elever.
- SOSU-assistent-, SOSU-hjælper- samt pædagoguddannelsen har en betydelig overvægt af kvindelige elever på 76-83 pct.
- Det tyder ikke på, at den skæve kønsfordeling foreløbigt ændrer sig. De yngre aldersgrupper, især dem under 17 år, er nemlig de mest kønsopdelte.
- Vi er nødt til at adressere problemet. Det betyder nemlig, at næsten halvdelen af befolkningen – nemlig det ene køn – udelukker sig fra at løse nogle af de store samfundsmæssige opgaver, som fx den praktiske gennemførelse af den grønne omstilling eller at sikre tilstrækkelig med personale til velfærdsopgaverne.

UDBREDT SKÆV KØNSFORDELING PÅ ERHVERVSUDDANNELSERNE

Der har længe været fokus på den skæve kønsfordeling i ledelseslagene i erhvervslivet og udfordringerne ved dette. Men skæve kønsfordelinger ses også gennem uddannelsessystemet, hvilket Axcelfuture og PwC tidligere har dokumenteret i forhold til uddannelser på CBS.¹ I denne analyse viser vi, at det i høj grad også gælder erhvervsuddannelserne. Hele 66 pct. af eleverne på erhvervsuddannelserne startede sidste skoleår på en erhvervsuddannelse, hvor det ene køn udgør mindre end 25 pct. af de nye elever.

Denne ubalance i kønsfordelingen er især tydelig inden for omsorgsfagene og inden for områderne "Teknologi, byggeri og transport". Det er der et stort behov for at gøre op med, for med flere uddannede medarbejdere, der bringer forskellige kompetencer og perspektiver ind i arbejdsstyrken, er vi for eksempel bedre rustet til at imødegå de udfordringer som den grønne omstilling eller velfærdssektoren indebærer.

I analysen ser vi på eleverne, der starter på en erhvervsuddannelses grundforløb 2. Det er grundforløbet, alle elever skal igennem, da grundforløb 1 er forbeholdt elever, der kommer direkte fra grundskolen. De udgør dog kun ca. en tredjedel af erhvervsskoleeleverne, jf. vores rapport "5 veje til flere faglærte".²

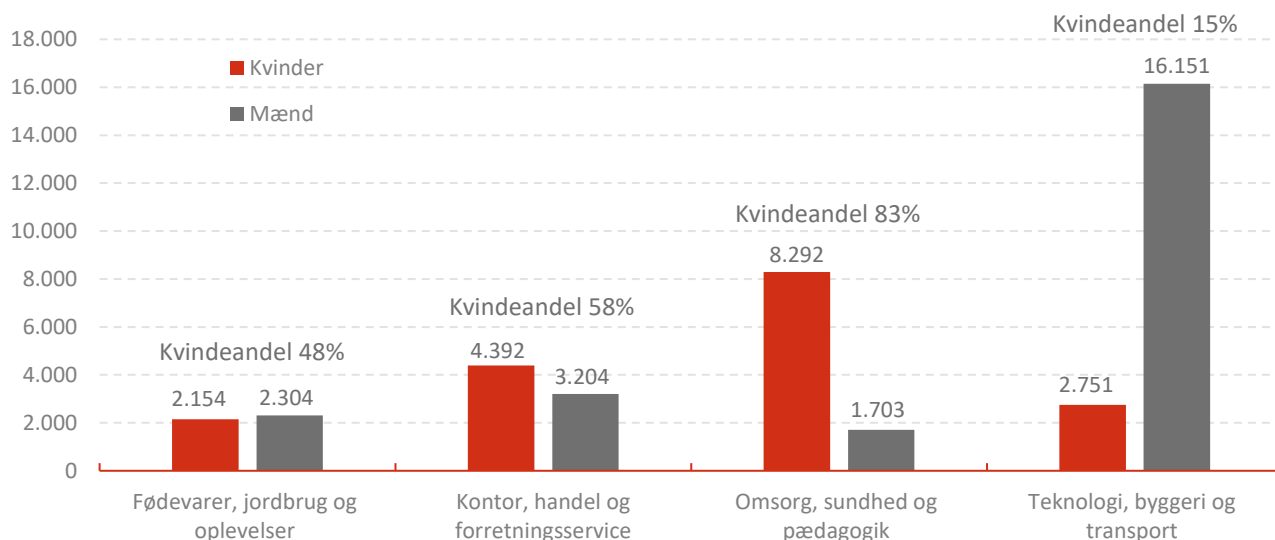
¹ <https://axcelfuture.dk/s/Axcelfuture-PwC-Diversitetsanalyse-2023.pdf>

² <https://axcelfuture.dk/s/Axcelfuture-Fem-veje-til-flere-faglerte.pdf>

Samlet set var 43 pct. af eleverne i sidste skoleår kvinder, men kønsfordelingen er langt mere udtalt, når vi betragter kønsfordelingen på hver af de fire hovedgrupper. De mest iøjnefaldende forskelle ses inden for de to hovedgrupper: "Omsorg, sundhed og pædagogik" og "Teknologi, byggeri og transport". På omsorgsuddannelserne udgør kvinder 83 pct. af eleverne, mens kun 15 pct. af eleverne på de tekniske uddannelser er kvinder, jf. figur 1. Det er bemærkelsesværdigt, at de to mest skævt kønsfordelte hovedgrupper også er de største, med i alt 28.897 elever, hvilket udgør 70 pct. af den samlede tilgang, jf. figur 1.

FIGUR 1: DE TO STØRSTE HOVEDGRUPPER ER OGSÅ DE SKÆVEST FORDELTE

Tilgangen på GF2 i skoleåret 2022/2023 opdelt på køn

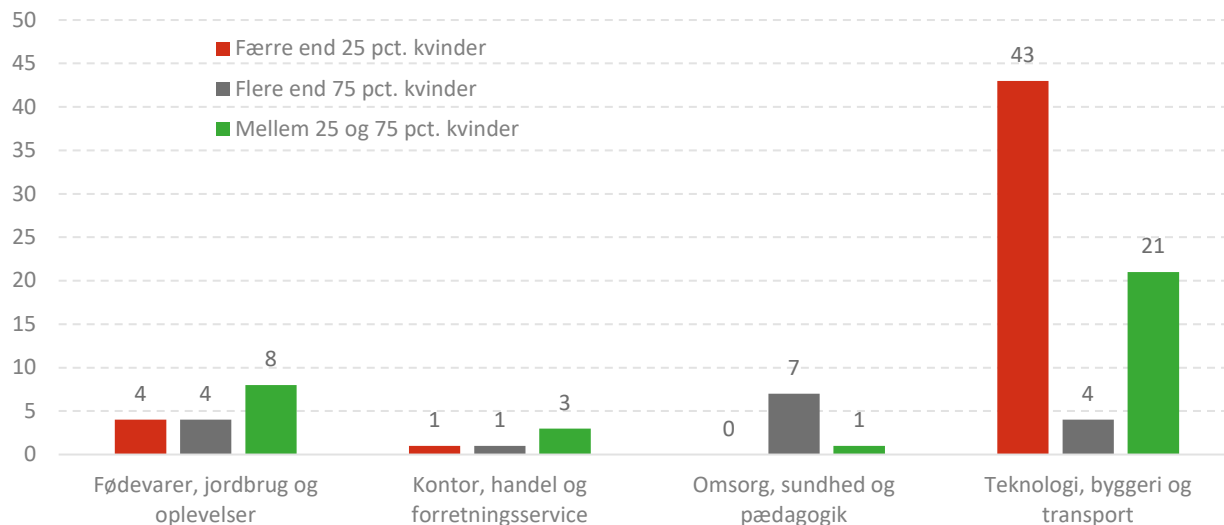

Kilde: Uddannelsesstatistik.dk

Der er betydelige variationer i kønsfordelingen på de enkelte uddannelser under hver hovedgruppe. På mange uddannelser er eleverne næsten udelukkende hhv. mænd eller kvinder, især inden for de to største hovedgrupper. Selv på "Fødevarer, jordbrug og oplevelser", der ellers samlet set har en meget lige kønsfordeling, har halvdelen af uddannelserne en skæv kønsfordeling. Samlet set er det 64 ud af 97 uddannelser, der har en skæv kønsfordeling, hvor det ene køn udgør mindre end 25 pct. af eleverne, jf. figur 2. Det udgør i alt 66 pct. af eleverne, der påbegyndte en erhvervsuddannelse i 2022/2023. Derfor er den skæve kønsfordeling altså endnu mere udtalt end det ses i figur 1.

FIGUR 2: ANTALLET AF ENKELTUDDANNELSER MED SKÆV KØNSFORDELING

Antal uddannelser fordelt på andel kvinder ved tilgang til GF2 i skoleåret 2022/2023

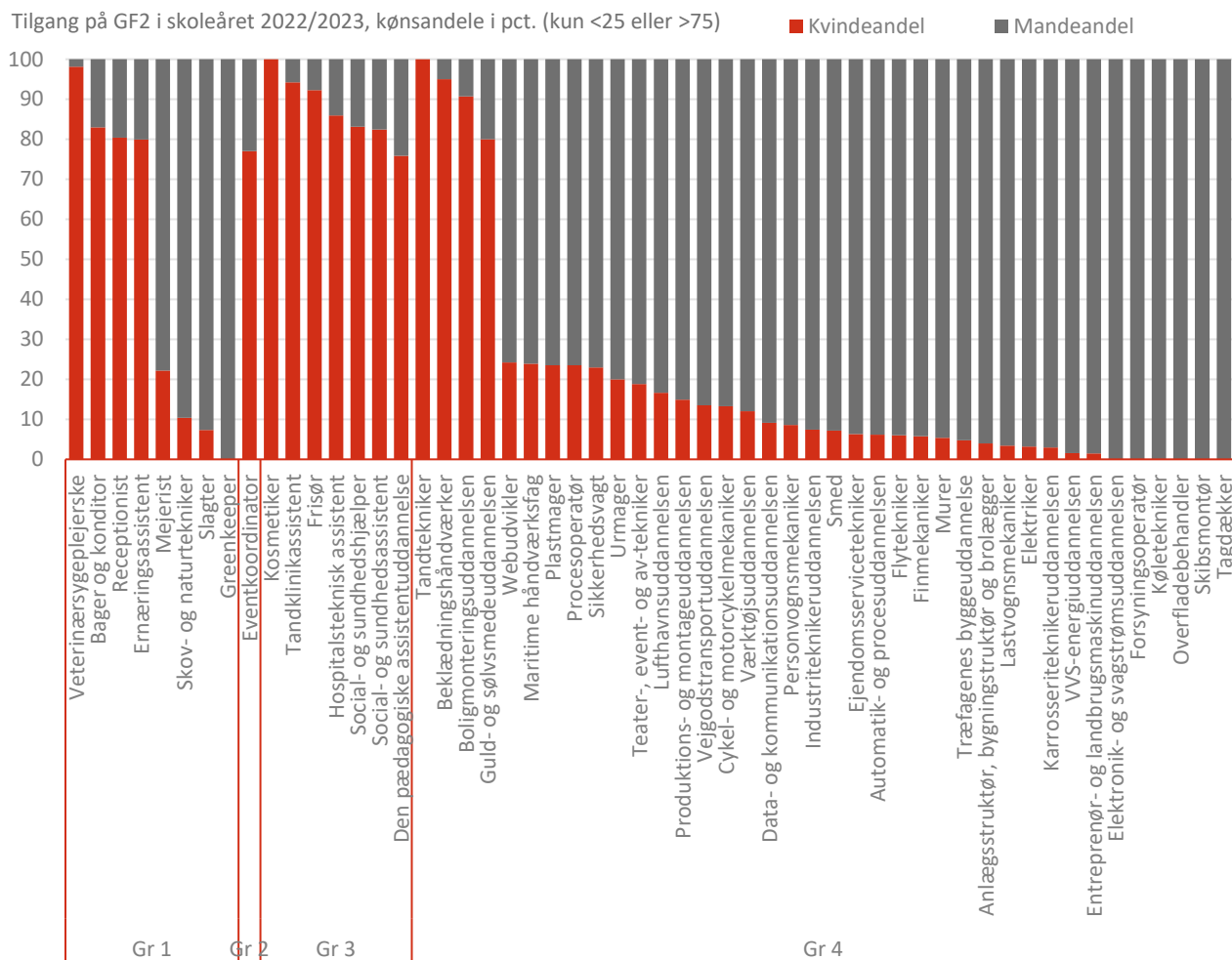
Kilde: Uddannelsesstatistik.dk og egne beregninger.

Note: Vi ser bort fra uddannelser med færre end 20 elever, da få elever kan give en skæv fordeling, uden at det reelt giver et retvisende billede af uddannelsen.

Dykker vi ned i de større enkeltuddannelser med flere end 20 startende elever, ser vi fx, at tømrer- og elektrikeruddannelserne domineres af mænd med hhv. 95 og 97 pct. mandlige elever. På VVS-uddannelsen er andelen af mænd hele 98 pct., mens smedeuddannelsen har 93 pct. mandlige elever. Omvendt ser vi, at SOSU-assistent- og SOSU-hjælperuddannelserne samt pædagoguddannelsen har en betydelig overvægt af kvindelige elever, med hhv. 82 og 83 pct. kvinder på de to førstnævnte og 76 pct. kvinder på pædagoguddannelsen. Selv inden for "Teknologi, byggeri og transport", hvor mændene generelt er overrepræsenterede, findes der uddannelserne, hvor repræsentationen af kvinder er klart dominerende. Dette gælder for eksempel tandtekniker- og beklædningshåndværkeruddannelserne med hhv. 100 og 95 pct. kvindelige elever, jf. figur 3.

FIGUR 3: FLERE UDDANNELSER ER RENE MAND- ELLER KVINDEFAG

Tilgang på GF2 i skoleåret 2022/2023, kønsandele i pct. (kun <25 eller >75)

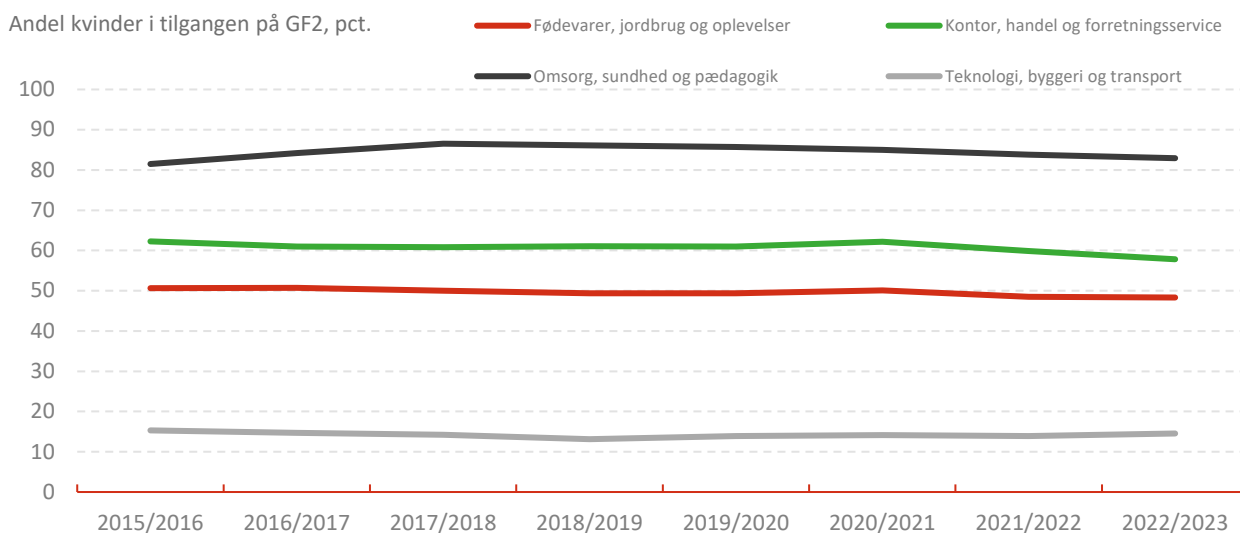
Kilde: Uddannelsesstatistik.dk og egne beregninger.

Note: Opdelt på de fire hovedområder. Gr 1 er Fødevarer, jordbrug og oplevelser. Gr 2 er Kontor, handel og forretningsservice. Gr 3 er Omsorg, sundhed og pædagogik. Gr 4 er Teknologi, byggeri og transport. Vi ser bort fra uddannelser med færre end 20 elever

Ingen tegn på store fremskridt

Udviklingen i kønsfordelingen har været forholdsvis stabil i løbet af de seneste otte år, selvom der er en vis indikation af, at de to største hovedgrupper bevæger sig i en retning af mere ligelig kønsfordeling, jf. figur 4. Der skal altså en betydelig indsats til, hvis billedet skal ændre sig.

FIGUR 4: KØNSFORDELINGEN ER STORT SET UÆNDRET DE SIDSTE SYV ÅR

Kilde: Uddannelsesstatistik.dk og egne beregninger

Desværre tyder det ikke på, at den skæve kønsfordeling ændrer sig betydeligt i nær fremtid. De yngre aldersgrupper, især dem under 17 år, er nemlig de mest kønsopdelte, jf. figur 5. Dette fastholder det stereotype syn på visse uddannelser som enten 'mandefag' eller 'kvindefag', hvilket kan have negative konsekvenser for de unges valg.

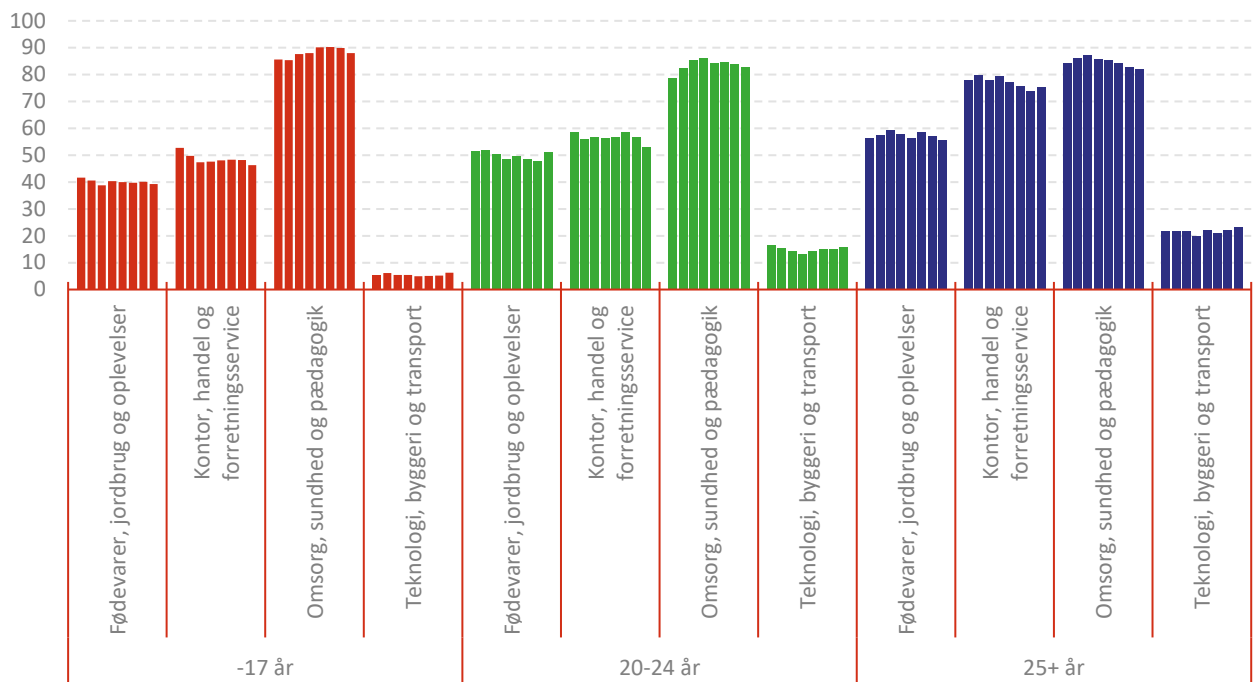
Der foreligger ingen klare løsninger på de meget skæve kønsfordelinger på erhvervsuddannelserne, men det er klart, at der er behov for at tage fat om problemet. For det betyder, at næsten halvdelen af befolkningen – nemlig det ene køn – udelukker sig selv fra at løse nogle af de store samfundsmæssige opgaver, som fx den praktiske gennemførelse af den grønne omstilling eller at sikre tilstrækkelig med personale til velfærdsopgaverne.

Desuden viser en rapport fra Institut for Menneskerettigheder, at denne skæve kønsfordeling resulterer i frafald og mistro blandt eleverne på erhvervsuddannelserne.³

³ [Skæv kønsfordeling på erhvervsuddannelserne skaber frafald og mistro blandt elever | Institut for Menneskerettigheder](#)

FIGUR 5: INGEN TEGN PÅ ÆNDRING – DE UNGER ER MERE KØNSOPDELTE END DE ÆLDRE

Andel kvinder i tilgangen på GF2 i skoleårene 2015/2016 til 2022/2023, pct.

Kilde: Uddannelsesstatistik.dk og egne beregninger.

Note: Hver søjle indikerer et skoleår. Perioden går fra skoleåret 2015/2016 til 2022/2023.

KONTAKT
 JENS HJARSBECH
 CHEFØKONOM
 TLF. 26 19 65 25
 JH@AXSELFUTURE.DK
[LINKEDIN.COM/IN/JENSUHJARSBECH/](https://www.linkedin.com/in/jensuhjarsbech/)